

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (tredje avdelningen)

den 9 september 2020*

”Statligt stöd – Stöd till ett investeringsprojekt i västra Slovakien – Regionalt investeringsstöd – Beslut att avslå ett klagomål – Beslut att inte göra invändningar – Villkor för undantag – Artikel 14 i förordning (EU) nr 651/2014 – Räckvidd av kommissionens kontrollbefogenhet – Riktlinjer för statligt regionalstöd för 2014–2020 – Begreppet mikroföretag, små och medelstora företag – Artikel 3.2 och 3.3 i bilaga I till förordning nr 651/2014 – Uppgifter som behövs för att beräkna personalstyrkan och de finansiella beloppen samt referensperiod – Artikel 4 i bilaga I till förordning nr 651/2014 – Tvivel angående stödets förenlighet med den inre marknaden – Artikel 4.4 i förordning (EU) 2015/1589 – Betydande svårigheter”

I mål T-745/17,

Kerkosand spol. s. r. o., Šajdíkove Humence (Slovakien), företrätt av advokaterna A. Rosenfeld och C. Holtmann,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företräd av K. Blanck och A. Bouchagiar, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2017)5050 final av den 20 juli 2017 om investeringsstöd till den slovakiska kiselsandproducenten NAIPI a. s. (SA.38121 (2016/FC) – Slovakien) (EUT C 336, 2017, s. 1),

meddelar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden A.M. Collins samt domarna V. Kreuzsitz (referent) och G. Steinfatt,

justitiesekreterare: handläggaren S. Bukšek Tomac,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 21 januari 2020,

följande

* Rättegångsspråk: tyska.

Dom

Bakgrund

- 1 Sökanden, Kerkosand spol. s. r. o., driver en anläggning för utvinning och förpackning av kiselsand i Šajdíkove Humence (Slovakien).
- 2 Den 12 december 2013 ingav sökanden ett klagomål till Europeiska kommissionen och gjorde gällande att Slovenská inovačná a energetická agentúra (Slovakiska innovations- och energibyrån, Slovakien) genom beslut av den 22 juli 2013 hade beviljat bolaget NAJPI a. s. (nedan kallat det stödmottagande företaget) olagligt stöd på 4 999 999,46 euro avsett för ett investeringsprojekt i västra Slovakien (nedan kallat det aktuella stödet).
- 3 Stödet beviljades med stöd av Schéma štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a v službách [SA.28652 (X518/2009)] (statlig stödordning avsedd att främja användning av innovativ och avancerad teknik i industrin och tjänstesektorn) (nedan kallad den aktuella stödordningen) vilken klassificerats som regionalt investerings- och sysselsättningsstöd i enlighet med artikel 13 i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 [EG] (allmän gruppundantagsförordning) (EUT L 214, 2008, s. 3). Stödet avsåg ett investeringsprojekt genom vilket det stödmottagande företaget avsåg att uppföra en anläggning för utvinning av kiselsand vid fyndigheterna i Borský Peter (Slovakien) och Šajdíkove Humence (nedan kallat investeringsprojektet).
- 4 Genom skrivelser av den 24 februari och den 2 maj 2014 översände kommissionen en icke konfidentiell version av klagomålet till de slovakiska myndigheterna och anmodade dem att yttra sig, vilket de gjorde genom skrivelser av den 30 maj och den 1 juli 2014.
- 5 Den 30 juli 2014 översände kommissionen en preliminär bedömningsskrivelse till sökanden, i vilken kommissionen angav att det aktuella stödet hade beviljats i enlighet med förordning nr 800/2008.
- 6 Sökanden lade fram ytterligare uppgifter till kommissionen genom skrivelser av den 12 februari, den 4 september, den 7 november och den 21 november 2014, den 28 maj, den 8 juli, den 15 juli, den 1 september, den 15 oktober och den 3 november 2015 samt den 13 juni, den 5 juli och den 17 augusti 2016.
- 7 Kommissionen begärde upplysningar från de slovakiska myndigheterna genom skrivelser av den 2 maj, den 30 juni och den 10 september 2014, den 9 januari 2015, den 25 februari, den 10 mars, den 22 april och den 23 juni 2016 samt av den 25 januari, den 15 mars och den 13 juni 2017. De slovakiska myndigheterna svarade genom skrivelser av den 1 juli och den 3 oktober 2014, den 6 februari 2015, den 22 april, den 19 maj och den 1 juli 2016 samt av den 7 februari, den 12 april och den 21 juni 2017.
- 8 Den 9 juli 2015 skickade kommissionen en annan preliminär bedömningsskrivelse till sökanden, i vilken kommissionen fann att stödet i fråga var lagenligt, eftersom det hade beviljats i enlighet med förordning nr 800/2008 och var förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen ansåg särskilt att det stödmottagande företaget vid den tidpunkt då stödet beviljades, det vill säga den 22 juli 2013, var ett företag som ingick i kategorin mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF) och att företaget inte befann sig i svårigheter.
- 9 Sökanden besvarade den andra preliminära bedömningsskrivelsen och lade fram ytterligare uppgifter genom skrivelse av den 15 oktober 2015 (se även punkt 6 ovan).

- 10 Ett möte med sökanden och kommissionens tjänstemän ägde rum den 26 november 2015.
- 11 Den 20 juli 2017 antog kommissionen beslut C(2017)5050 final om investeringsstöd till den slovakiska kiselsandsproducenten NAJPI a. s. (SA.38121 (2016/FC) – Slovakien) (EUT C 336, 2017, s. 1) (nedan kallat det angripna beslutet), vilket riktade sig till det slovakiska utrikesministeriet men vars rättsliga grund inte angavs. I beslutet fann kommissionen, för det första, att begreppet statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF var uppfyllt (punkterna 43 och 44), för det andra, att det aktuella stödet hade beviljats den 7 november 2013, dagen efter registreringen av stöдавtalet, som ingåtts den 29 oktober 2013, i det slovakiska centrala avtalsregistret (punkterna 45–47), för det tredje, att såväl den aktuella stödordningen med stöd av vilken det aktuella stödet hade beviljats som stödet i sig uppfyllde villkoren i förordning nr 800/2008, dock med undantag av villkoret i artikel 3.2 i denna förordning, enligt vilken det vid individuellt stöd ska anges att stödet har beviljats med stöd av denna förordning (punkterna 50–55), för det fjärde, att det fanns anledning att pröva huruvida stödet kunde anses förenligt med den inre marknaden mot bakgrund av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 [FEUF] (EUT L 187, 2014, s. 1), i enlighet med artikel 58 i den sistnämnda förordningen (punkt 56), och, för det femte, att stödet uppfyllde villkoren i samma förordning, i synnerhet villkoret att det stödmottagande företaget skulle ha ställning som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag, vilket innebar att det var undantaget anmälningsskyldigheten och skulle anses vara förenligt med den inre marknaden (punkterna 57–63). Kommissionen drog av detta slutsatsen att den inte var behörig att granska det aktuella stödet genom en preliminär granskning enligt artikel 4 i rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 [FEUF] (EUT L 248, 2015, s. 9) (punkt 64 i nämnda beslut). Kommissionen ”avisade” därefter det klagomål som sökanden hade gett in, anonymt, med stöd av artikel 24.2 i förordning 2015/1589 (punkt 65 i nämnda beslut).
- 12 Kommissionen översände genom skrivelse av den 5 september 2017 en kopia av det angripna beslutet till sökanden, vilket kommissionen benämnde ”beslut om det aktuella stödet”.
- 13 Den 6 oktober 2017 offentliggjordes det angripna beslutet i *Europeiska unionens officiella tidning* i form av en sammanfattning (offentliggörande i kortform) i den mening som avses i artikel 32.1 i förordning 2015/1589 (EUT C 336, 2017, s. 1), under rubriken ”Tillstånd till statligt stöd enligt artiklarna 107 och 108 [FEUF]”, samt under rubriken ”Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar”.

Förfarandet och parternas yrkanden

- 14 Sökanden har väckt den nu aktuella talan genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 14 november 2017.
- 15 Sökanden har, genom skrivelse av den 16 juli 2019 som inkommit till tribunalens kansli, lagt fram en handling i vilken redogörs för det stödmottagande företagens årliga resultat under perioden 2014–2018 och begärt att tribunalen ska godta denna handling som ny bevisuppgift. Kommissionen har i sitt yttrande, som inkommit inom den föreskrivna fristen, bland annat begärt att tribunalen ska avvisa denna bevisuppgift, vilken har ingetts för sent enligt artikel 85 i tribunalens rättegångsregler och uppenbart saknar relevans för målets avgörande samt förordna om att handlingen ska avlägsnas från handlingarna i målet.
- 16 I och med att sammansättningen av tribunalens avdelningar ändrades enligt artikel 27.5 i rättegångsreglerna, placerades referenten vid den tredje avdelningen. Följaktligen tilldelades denna avdelning det nu aktuella målet.

- 17 Tribunalen (tredje avdelningen) beslutade, på förslag av referenten, att inleda det muntliga förfarandet. Som en åtgärd för processledning i enlighet med artikel 89 i tribunalens rättegångsregler ställde tribunalen skriftliga frågor till parterna och uppmanade dem att besvara dem skriftligen. Parterna inkom med sina svar till tribunalens kansli inom den föreskrivna fristen.
- 18 Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 21 januari 2020.
- 19 Sökanden har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet,
 - i andra hand, ogiltigförklara skrivelsen av den 5 september 2017, och
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 20 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska
- ogilla talan, och
 - förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Grunderna för yrkandet om ogiltigförklaring

- 21 Sökanden har anfört två grunder till stöd för sin talan.
- 22 Genom den första grunden har sökanden gjort gällande ett åsidosättande av en väsentlig formföreskrift, nämligen artikel 15.1 i förordning 2015/1589, jämförd med artikel 4 i samma förordning.
- 23 Den andra grunden består av tre olika delar.
- 24 Genom den första delen av den andra grunden har sökanden gjort gällande att artikel 107.3 a FEUF har åsidosatts. Sökanden anser att det inte var tillräckligt att kommissionen uttalade att det aktuella stödet var förenligt med den inre marknaden mot bakgrund av förordning nr 651/2014, utan att den även borde ha granskat dess förenlighet mot bakgrund av nämnda bestämmelse.
- 25 Genom den andra grundens andra del har sökanden gjort gällande att artikel 109 FEUF, jämförd med artikel 58.1 och artikel 6.3 a i förordning nr 651/2014, har åsidosatts. Sökanden har gjort gällande att det aktuella stödet inte uppfyller villkoren i denna förordning, eftersom det utgör stöd för särskilda ändamål till ett stort företag.
- 26 Genom den andra grundens tredje del har sökanden åberopat ett åsidosättande av artikel 108.2 FEUF, jämförd med artikel 4.4 i förordning 2015/1589. Sökanden anser att kommissionen har åsidosatt sin skyldighet att inleda det formella granskningsförfarandet, vilket det ankom på kommissionen att göra på grund av de betydande svårigheter som kommissionen mötte vid granskningen av det aktuella stödet.

Upptagande till prövning

- 27 Under den skriftliga delen av förfarandet gjorde kommissionen gällande dels att sökandens andra yrkande, genom vilket sökanden begärt en ogiltigförklaring av skrivelsen av den 5 september 2017, genom vilken sökandens delgavs det angripna beslutet, inte kunde tas upp till prövning, dels att sökanden inte styrkt sin talerätt med avseende på den andra grundens första och andra del.
- 28 Sökanden har bestritt kommissionens argument.
- 29 På en fråga om detta vid förhandlingen uppgav kommissionen att den inte längre tvivlade på att talan kunde tas upp till prövning, vilket noterades i förhandlingsprotokollet.
- 30 Även om det angripna beslutet formellt sett riktar sig enbart till Republiken Slovakien, framgår det av punkt 65 i beslutet, under rubriken ”Slutsats”, att ”[d]et klagomål som ingetts av en anonym klagande med stöd av artikel 24.2 i [förordning 2015/1589] ska avslås som ogrundat”. Det är uppenbart att det var sökanden som var denna klagande, och därför kan tribunalen konstatera att kommissionen härigenom uttryckligen avvisade klagomålet inom ramen för en väsentlig grund till stöd för detta beslut, vilket kan likställas med beslutets artikeldel, trots att kommissionen enligt fast rättspraxis inte hade någon sådan skyldighet (dom av den 2 april 1998, kommissionen/Sytraval och Brink’s France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punkterna 45 och 46). Således ska sökanden anses vara personligen berörd på ett liknande sätt som den som beslutet riktar sig till, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF.
- 31 Av detta följer att hela talan kan tas upp till prövning, oavsett om det angripna beslutet ska betraktas som ett beslut som inte föranleder några invändningar enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589 (se nedan punkterna 35–59). Det framgår i varje fall av fast rättspraxis att en sökande mot ett sådant beslut kan åberopa vilken grund som helst genom vilken det kan visas att bedömningen av de uppgifter och de omständigheter som kommissionen haft till sitt förfogande under den preliminära granskningen avseende den anmälda åtgärden borde ha föranlett tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den inre marknaden (se dom av den 24 maj 2011, kommissionen/Kronoply och Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punkt 59 och där angiven rättspraxis). I det nu aktuella fallet avser sökanden, i egenskap av konkurrerande företag till den aktuella stödmottagaren och berörd part enligt artikel 108.2 FEUF, inte minst att tillvarata de processuella rättigheter som sökanden skulle ha haft enligt denna bestämmelse om kommissionen hade beslutat att inleda ett formellt granskningsförfarande. Således är det inte bara den första grunden och den andra grundens tredje del som för detta ändamål kan tas upp till prövning, utan även den andra grundens första och andra del, vilka är avsedda att visa att den bedömning av uppgifter och omständigheter som kommissionen hade tillgång till vid den preliminära granskningen borde ha föranlett tveksamheter i fråga om det aktuella stödets förenlighet med den inre marknaden.
- 32 Eftersom sökandens första yrkande kan tas upp till sakprövning, saknas det anledning att pröva huruvida det andra yrkandet, som framställts i andra hand för det fallet att det första yrkandet inte kan prövas, kan tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

Den första grunden: Åsidosättande av artikel 15.1 i förordning 2015/1589, jämförd med artikel 4 i samma förordning

- 33 Genom den första grunden har sökanden gjort gällande ett åsidosättande av en väsentlig formföreskrift, nämligen artikel 15.1 i förordning 2015/1589, jämförd med artikel 4 i samma förordning. Sökanden anser att kommissionen, som svar på sökandens klagomål, borde ha fattat något av de beslut som anges i artikel 4.2–4.4 i samma förordning i stället för det angripna beslutet.
- 34 Kommissionen har genmält att dess kontroll i det nu aktuella fallet, med avseende på dess slutsats att det aktuella stödet enligt förordning nr 651/2014 var undantaget anmälnings- och tillståndsplikten enligt artikel 108.3 FEUF, låg utanför ramarna för det preliminära granskningsförfarandet och att kommissionen varken var behörig eller skyldig att fatta något av de beslut som anges i artikel 4.2–4.4 i förordning 2015/1589. Det angripna beslutet utgör ett sui generis-beslut av rent tillkännagivande natur.
- 35 Enligt fast rättspraxis innebär artikel 15.1 i förordning nr 2015/1589 att kommissionen, när kompletterande uppgifter eventuellt har lämnats av berörda parter eller den rimliga tidsfristen löpt ut, måste avsluta den preliminära granskningen genom att anta ett beslut i enlighet med artikel 4.2, 4.3 eller 4.4 i förordningen, vilket innebär att den beslutar att det inte förekommit något stöd, eller att inte göra invändningar, eller att inleda ett formellt granskningsförfarande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 31 maj 2017, DEI/kommissionen, C-228/16 P, EU:C:2017:409, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 36 Denna skyldighet är en naturlig följd av erkännandet av den rätt som en klagande har i fråga om statligt stöd, att genom att vända sig till kommissionen med ett klagomål eller med uppgifter om ett påstått olagligt stöd initiera den preliminära fasen av en granskning, som kommissionen måste avsluta genom ett beslut enligt artikel 4 i förordning 2015/1589 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 juli 2008, Athinaïki Techniki/kommissionen, C-521/06 P, EU:C:2008:422, punkterna 37–40; dom av den 16 december 2010, Athinaïki Techniki/kommissionen, C-362/09 P, EU:C:2010:783, punkterna 62 och 63, och dom av den 16 maj 2013, kommissionen/Ryanair, C-615/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:310, punkt 35).
- 37 Tribunalen konstaterar att kommissionen i det nu aktuella fallet skulle ta ställning till ett klagomål med uppgifter om ett påstått olagligt stöd, på grund av att det inte anmälts och inte var förenligt med kraven enligt förordning nr 651/2014 och enligt artikel 107.3 a FEUF.
- 38 I motsats till vad kommissionen har gjort gällande ska de principer som anges i punkterna 35 och 36 tillämpas i tillämpliga delar på ett klagomål som lämnats in av en berörd part som gjort gällande att villkoren i en grundundantagsförordning, såsom förordning nr 651/2014, för att en stödåtgärd ska anses vara undantagen anmälningskyldigheten enligt artikel 108.3 FEUF, inte har tillämpats eller har tillämpats felaktigt. Genom att anta sådana gruppundantagsförordningar delegerar kommissionen nämligen inte sina kontroll- och beslutsbefogenheter i fråga om statligt stöd, även avseende handläggning av klagomål. Kommissionen behåller alla sina tillsynsbefogenheter enligt artikel 108 FEUF och artikel 12.1 i förordning 2015/1589, inte minst när det gäller frågan om dessa myndigheter har iakttagit den grundläggande anmälningskyldigheten för stödåtgärder och förbudet att genomföra dem enligt artikel 108.3 FEUF. Denna bedömning gör sig än mer gällande mot bakgrund av de kriterier som fastställts i domstolens senaste praxis (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 132–135 och 140–144 och där angiven rättspraxis), vars relevans parterna har haft möjlighet att yttra sig över som svar på en skriftlig fråga från tribunalen (se ovan punkt 17) och vid förhandlingen.

- 39 Dessa kriterier är i synnerhet följande:
- 40 För det första är det endast om en stödåtgärd som antagits av en medlemsstat faktiskt uppfyller alla de relevanta villkoren i förordning nr 651/2014 som den medlemsstaten kan göra gällande möjligheten att undantas från sin anmälningsskyldighet. När ett stöd som har beviljats enligt denna förordning trots att alla villkor för att omfattas av ett undantag enligt denna förordning inte var uppfyllda, har stödet tvärtom beviljats i strid med anmälningsskyldigheten, varför det ska anses olagligt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkt 99, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 138).
- 41 För det andra ankommer det enligt 12.1 i förordning nr 2015/1589 på kommissionen att antingen på eget initiativ eller efter klagomål från berörd part, mot bakgrund av artiklarna 107 och 108 FEUF, pröva om ett sådant stöd getts i strid med förordning nr 651/2014 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 140 och där angiven rättspraxis).
- 42 För det tredje har kommissionen visserligen befogenhet att anta gruppundantagsförordningar för stöd för att säkerställa en effektiv kontroll av konkurrensreglerna på området för statligt stöd och för att förenkla handläggningen, men sådana förordningar får emellertid inte försvaga kommissionens kontrollbefogenheter på området (se dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 141 och där angiven rättspraxis).
- 43 Av detta följer för det fjärde att kommissionen genom att anta förordning nr 651/2014 inte gav de nationella myndigheterna någon befogenhet att slutgiltigt fatta beslut om omfattningen av undantaget från anmälningsskyldigheten och därför inte heller om bedömningen av de villkor som fastställs i den förordningen som är föremål för ett sådant undantag. Dessa myndigheter är härvidlag i samma situation som de potentiella stödmottagarna och måste kontrollera att deras beslut står i överensstämmelse med förordningen, vilket innebär att en nationell myndighet som beviljar ett stöd genom felaktig tillämpning av förordningen åsidosätter såväl förordningens bestämmelser som bestämmelserna i artikel 108.3 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkterna 101–103, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 142 och 143).
- 44 Om en medlemsstat för det femte anser att ett stöd uppfyller villkoren i förordning nr 651/2014 ska stödet, åtminstone presumeras, vara förenligt med den inre marknaden. Förenligheten av ett sådant stöd med dessa villkor kan bestridas såväl inför en nationell domstol eller en nationell myndighet som inför kommissionen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 144).
- 45 För det sjätte påverkar inte förordning nr 651/2014 kommissionens exklusiva befogenhet att i enlighet med artikel 107.3 FEUF bedöma förenligheten hos stöd som beviljas enligt den förordningen. Det är således enbart kommissionen som har rätt att förklara sådant stöd förenligt med den inre marknaden enligt den bestämmelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 146).
- 46 Av det ovan anförda följer att tribunalen inte kan godta kommissionens argument enligt vilket den fattade det angripna beslutet utanför ramarna för ett preliminärt granskningsförfarande, och till och med att den inte var behörig att göra en preliminär granskning för att avgöra huruvida det aktuella stödet uppfyllde villkoren för undantag i förordning nr 651/2014. Tribunalen konstaterar att sökandens klagomål initierade nämnda preliminära granskningsförfarande som kommissionen var skyldig att avsluta genom ett beslut enligt artikel 4 i förordning 2015/1589 (se den rättspraxis som anges ovan i punkterna 35 och 36). Det framgår också av punkterna 38–45 ovan att ett sådant

klagomål kunde avse just ett eventuellt icke-iakttagande av bestämmelserna i en gruppundantagsförordning, vilket det ankom på kommissionen att kontrollera enligt sin tillsynsbefogenhet enligt artikel 107.3 och artikel 108.3 FEUF. Således var kommissionen i det nu aktuella fallet skyldig att, till följd av sökandens klagomål, företa en preliminär granskning för att undersöka om de slovakiska myndigheterna tillämpat bestämmelserna i förordning nr 651/2014 korrekt eller om de, tvärtom, hade åsidosatt sin anmälningsskyldighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 138, 140–144 och 146). Denna granskningsplikt som åvilade kommissionen innebar således ett ofrånkomligt krav på att, under unionsdomstolens kontroll, tolka räckvidden av de relevanta undantagsvillkoren och att undersöka om de tillämpats korrekt i det aktuella fallet, vilka krav kommissionen för övrigt tycks ha avsett att uppfylla i det angripna beslutet.

- 47 Kommissionen kan inte heller vinna framgång med argumentet att den endast var behörig att göra en sådan granskning om sökanden lyckats visa att de relevanta villkoren för undantag inte var uppfyllda. Detta argument får ses som en missuppfattning av räckvidden av kommissionens kontrollplikt eller till och med en oacceptabel omvändning av bevisbördan. När kommissionen tar emot ett klagomål genom vilket det görs gällande att vissa bestämmelser i en gruppundantagsförordning inte har iakttagits och att man följaktligen har beviljat ett olagligt stöd, i och med att det inte har anmälts, är kommissionen tvärtom både behörig och skyldig att pröva huruvida klagomålet är välgrundat för att kunna avgöra om den aktuella åtgärden borde ha anmälts till kommissionen och således utgör ett olagligt stöd. I annat fall skulle de nationella myndigheterna ha en orimlig autonomi i genomförandet av dessa bestämmelser, vilket skulle strida mot de principer i rättspraxis som erinras om ovan i punkterna 40–43.
- 48 Av de skäl som anges ovan i punkterna 46 och 47 finns det inte heller någon grund för kommissionens argument att den inte kan ”blockera” genomförandet av en åtgärd som de nationella myndigheterna anser omfattas av undantagen i en sådan undantagsförordning när villkoren för undantag i själva verket inte är uppfyllda. Att åtgärden inte har anmälts och att den genomförs strider nämligen i det sistnämnda fallet mot artikel 108.3 FEUF, vilket utgör en anmärkning som måste kunna föras fram till kommissionen genom ett klagomål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 140 och 144).
- 49 Kommissionens argument, att artikel 4 i förordning 2015/1589 endast avser prövning av en anmälan och inte är tillämplig när en stödåtgärd uppfyller alla nödvändiga villkor i en gruppundantagsförordning, härrör på samma sätt från en oriktig tolkning av de principer i rättspraxis som erinras om ovan i punkterna 40 och 41, eftersom en stödåtgärds förenlighet med nämnda villkor och följaktligen dess lagenlighet mot bakgrund av artikel 108.3 FEUF kan ifrågasättas genom ett klagomål. Härigenom blandar kommissionen ihop förutsättningarna för den kontroll som ska göras till följd av ett klagomål och i ett preliminärt granskningsförfarande, det vill säga granskningen av förekomsten av ett olagligt stöd bland annat till följd av att villkoren för undantag inte är uppfyllda, med resultatet av denna granskning (se den rättspraxis som anges ovan i punkt 46).
- 50 Av samma skäl kan kommissionen inte vinna framgång med sitt cirkelresonemang i syfte att göra gällande att ett klagomål endast kan prövas om det avser ett åsidosättande av anmälningsskyldigheten och följaktligen förekomsten av ett olagligt stöd, men inte anmält stöd, och att en stödåtgärd som uppfyller villkoren för undantag i en undantagsförordning inte kan utgöra ett sådant olagligt stöd. Detta resonemang strider nämligen mot de principer som anges i punkterna 138–144 i domen av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen (C-654/17 P, EU:C:2019:634), enligt vilka det ankommer på kommissionen att pröva detta klagomål just för att avgöra huruvida det finns grund för ett påstående om att villkoren för undantag och följaktligen anmälningsskyldigheten, inte har iakttagits.

- 51 Av det ovan anförda följer att tribunalen inte kan godta något av de argument som kommissionen anført för att beteckna det angripna beslutet som ett sui generis-beslut som antagits utanför ramarna för det preliminära granskningsförfarandet och förfarandet enligt artikel 4 i förordningen 2015/1589.
- 52 Denna slutsats innebär emellertid inte att det angripna beslutet ska ogiltigförklaras på grund av felaktig rättstillämpning, avsaknad av rättslig grund eller bristande behörighet. Oavsett hur kommissionen har kvalificerat arten av ett beslut, ankommer det ytterst på unionsdomstolen att fastställa dess verkliga rättsliga art och räckvidd mot bakgrund av tillämpliga bestämmelser, i likhet med den tolkning som unionsdomstolen ska göra i frågan huruvida en rättsakt av kommissionen i fråga om statligt stöd kan överklagas (se beslut av den 11 juli 2019, Vattenfall Europe Nuclear Energy/kommissionen, T-674/18, ej publicerat, EU:T:2019:501, punkt 31 och följande punkter och där angiven rättspraxis). En sådan tolkning är nämligen nödvändig inte minst för att unionsdomstolen ska kunna fastställa huruvida den aktuella rättsakten är olaglig på grund av att den antagits av en myndighet som saknar behörighet eller på grund av att den saknar tillräcklig rättslig grund (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 september 2017, Slovakien och Ungern/rådet, C-643/15 och C-647/15, EU:C:2017:631, punkterna 57–84, och dom av den 25 oktober 2017, kommissionen/rådet (CMR-15), C-687/15, EU:C:2017:803, punkterna 40–59).
- 53 Tribunalen ska således pröva huruvida det angripna beslutet, på grund av sitt innehåll och inte sin form, och trots den motsatta uppfattning som kommissionen särskilt gett uttryck för under förfarandet, i själva verket utgör ett beslut enligt artikel 4 i förordning 2015/1589.
- 54 Tribunalen erinrar i detta avseende om att kommissionen, i punkt 64 i det angripna beslutet, slog fast att det aktuella stödet, på grund av att det var förenligt med bland annat förordning nr 651/2014, var undantaget och att kommissionen följaktligen inte var behörig att pröva det inom ramen för ett preliminärt granskningsförfarande enligt artikel 4 i förordning 2015/1589. I punkt 65 i nämnda beslut anges dessutom att klagomålet (som var sökandens), i den mening som avses i artikel 24.2 i förordningen, avvisades. Kommissionen underlät också, i skrivelsen av den 5 september 2017 genom vilken sökanden fick ta del av beslutet, att ange den rättsliga grunden för beslutet, utan angav endast att det rörde sig om ”ett beslut om det aktuella stödet”. Slutligen har kommissionen i sina inlagor och vid förhandlingen anført att beslutet i fråga utgjorde ett sui generis-beslut som fattats utanför ramarna för det preliminära granskningsförfarandet och förfarandet i artikel 4 i förordning 2015/1589, jämförd med artikel 15.1 i samma förordning, och att det var av rent tillkännagivande natur, utan att kunna ange en uttrycklig eller för ändamålet lämplig rättslig grund.
- 55 Mot bakgrund av dessa skäl har sökanden, inom ramen för den första grunden, anført att kommissionen åsidosatt en väsentlig formföreskrift och att det angripna beslutet därför ska ogiltigförklaras.
- 56 Såsom tribunalen konstaterar ovan i punkterna 35–51 är det juridiskt omöjligt att inte kvalificera det angripna beslutet som ett beslut som antagits efter ett preliminärt granskningsförfarande och således enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589.
- 57 Tribunalen understryker i detta avseende att det angripna beslutet, i likhet med ett beslut enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589, formellt riktar sig till Republiken Slovakien, närmare bestämt till det slovakiska utrikesministeriet (se ovan punkt 11), och inte till sökanden, vilken i enlighet med artikel 24.2 tredje stycket i samma förordning endast har erhållit en kopia av beslutet (se ovan punkt 12).
- 58 Tribunalen vill även framhålla att det angripna beslutet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* i form av en sammanfattning (offentliggörande i kortform) i den mening som avses i artikel 32.1 i samma förordning (EUT C 336, 2017, s. 1), under rubriken ”Tillstånd till statligt stöd

enligt artiklarna 107 och 108 [FEUF]”, samt under rubriken ”Fall i vilka kommissionen inte gör några invändningar” (se ovan punkt 13), och således såsom ärenden i vilka kommissionen har ansett det lämpligt att fatta beslut enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589.

- 59 Således kan talan inte vinna bifall på den första grunden, avseende ett åsidosättande av en väsentlig formföreskrift i den del kommissionen inte antog ett beslut enligt artikel 4.2–4.4 i samma förordning, eftersom det angripna beslutet inte kan vara något annat än ett beslut om att inte anföra några invändningar mot det aktuella stödet enligt artikel 4.3 i förordning 2015/1589.
- 60 Denna slutsats påverkar emellertid inte omfattningen av den prövning som tribunalen ska göra med avseende på det angripna beslutet, bland annat på grundval av den andra grunden.

Den andra grundens första del: Åsidosättande av artikel 107.3 a FEUF

- 61 Genom den första delen av den andra grunden har sökanden gjort gällande ett åsidosättande av artikel 107.3 a FEUF, huvudsakligen på den grunden att kommissionen, utöver att granska förenligheten av det aktuella stödet utifrån förordning nr 651/2014, borde ha undersökt huruvida stödet var förenligt med den inre marknaden mot bakgrund av artikel 107.3 a FEUF, tolkad mot bakgrund av riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2014–2020 (EUT C 209, 2013, s. 1) (nedan kallade riktlinjerna för regionalstöd), i vilka anges att hänsyn ska tas till kriteriet om undvikande av överkapacitet. Kommissionen har i huvudsak genmält att de relevanta bestämmelserna i det nu aktuella fallet uteslutande utgörs av de tillämpliga gruppundantagsförordningarna och inte av nämnda riktlinjer.
- 62 Tribunalen konstaterar att talan inte kan vinna bifall på denna delgrund. Delgrunden vilar på den felaktiga premissen att kommissionen, när den ska pröva ett klagomål angående icke-uppfyllelse av villkoren i en gruppundantagsförordning som bland annat syftar till att genomföra kriterierna i artikel 107.3 a FEUF, inte kan nöja sig med att granska huruvida det aktuella stödet uppfyller nämnda villkor, utan även måste undersöka huruvida det aktuella stödet är förenligt med den inre marknaden mot bakgrund av denna bestämmelse i EUF-fördraget. Dessutom anser sökanden felaktigt att nämnda bestämmelse ska tolkas bland annat mot bakgrund av de förhållningsregler som kommissionen har fastställt för sig själv, till exempel kommissionens riktlinjer för regionalstöd.
- 63 Utan att det påverkar möjligheten att genom en invändning om rättsstridighet enligt artikel 277 FEUF ifrågasätta lagenligheten av en påstått bristfällig bestämmelse i en gruppundantagsförordning mot bakgrund av artikel 107.3 a FEUF, vilket sökanden inte har gjort i detta fall, utgör bestämmelserna i en sådan förordning, sett ur den berörda medlemsstatens och enskildas synvinkel, ett uttömmande regelverk med de direkt tillämpliga villkor för undantag som föreskrivs där. Alla andra tolkningar skulle innebära att de nationella myndigheterna, trots att dessa villkor för undantag är uppfyllda, inte automatiskt får avstå från att anmäla och genomföra den aktuella åtgärden och fortfarande riskerar att åsidosätta artikel 108.3 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkterna 59, 86, 87 och 99 och där angiven rättspraxis, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 128 och 138).
- 64 En sådan tolkning skulle kunna skada inte bara den direkta tillämpligheten, i den mening som avses i artikel 288 andra stycket FEUF, hos bestämmelserna i en gruppundantagsförordning, utan även deras ändamålsenliga verkan som ligger i just det syfte som avses i artikel 109 FEUF, att fastställa vilka slag av stödåtgärder som i kraft av själv sakförhållandet är undantagna för farandet i artikel 108.3 FEUF, och följaktligen principen om rättsäkerhet. Det framgår således av skäl 7 i förordning nr 651/2014 att det enbart är statligt stöd som inte omfattas av nämnda förordning som fortfarande omfattas av anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den

5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkterna 57–59, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 127 och 128).

- 65 Dessa principer gäller i tillämpliga delar när kommissionen ska kontrollera om de nationella myndigheterna har tillämpat bestämmelserna i en gruppundantagsförordning på ett korrekt sätt. Om så inte vore fallet skulle rättsverkningarna av en sådan förordning, det vill säga ett omedelbart undantag från skyldigheten att anmäla ett stöd och den direkta tillämpligheten och den rättsligt uttömmande karaktären hos villkoren för sådana undantag, ifrågasättas av det enda skälet att kommissionen har erhållit ett klagomål som föranleder kommissionen att i efterhand kontrollera huruvida de nationella myndigheterna har agerat felaktigt i detta avseende och således åsidosatt sin anmälningsskyldighet. Det ankommer visserligen på kommissionen att, under unionsdomstolens kontroll, undersöka förekomsten av sådana fel, men dess tillsynsplikt kan för den skull inte påverka den rättsliga karaktären på bestämmelserna i en gruppundantagsförordning.
- 66 Kriteriet om undvikande av överkapacitet på den aktuella marknaden anges vidare inte som ett villkor för att regionalt investeringsstöd i den mening som avses i artikel 14 i förordning nr 651/2014 ska undantas. Sökanden kan således inte med framgång göra gällande att det enligt nämnda förordning krävs att de nationella myndigheterna eller kommissionen tar hänsyn till att sådan överkapacitet kan uppstå. Kommissionen har således fog för att anföra att den på grundval av denna förordning inte var behörig att bedöma denna aspekt inom ramen för prövningen av sökandens klagomål och att kommissionens bedömning av villkoren i artikel 14 i samma förordning, såsom den beskrivs i punkt 57 a och b i det angripna beslutet, i princip var tillräcklig.
- 67 Av detta följer att tribunalen inte heller kan godta sökandens argument att kommissionen inte har ”uttömt” sitt utrymme för skönsmässig bedömning enligt artikel 107.3 FEUF genom att anta en gruppundantagsförordning. Även om det visar sig att vissa bestämmelser i en förordning om gruppundantag är bristfälliga och oförenliga med primärrätten, i synnerhet med artikel 107.3 FEUF, vilket automatiskt skulle kunna leda till ett åsidosättande av anmälningsskyldigheten och, i förekommande fall, till att det aktuella stödet inte får genomföras enligt artikel 108.3 FEUF, skulle tribunalen endast kunna pröva den om en invändning om rättsstridighet framställs enligt artikel 277 FEUF. I det nu aktuella fallet har sökanden emellertid inte gjort gällande, enligt denna bestämmelse och av dessa skäl, att artikel 14 i förordning nr 651/2014 åtminstone delvis är rättsstridig.
- 68 Tribunalen påpekar att det visserligen är riktigt att kommissionen, om den med anledning av ett klagomål konstaterade att de nationella myndigheterna hade tillämpat villkoren i en gruppundantagsförordning felaktigt, och att det aktuella stödet egentligen borde ha anmälts enligt artikel 108.3 FEUF, då skulle vara skyldig att bedöma stödets förenlighet mot bakgrund av artikel 107.3 a FEUF och samtidigt ta hänsyn till de ytterligare kriterierna i de riktlinjer om regionalstöd som kommissionen själv har beslutat om. Själva utövandet av denna kontroll av de nationella myndigheternas iakttagande av villkoren för undantag i en gruppundantagsförordning kan däremot likställas med en ren lagenlighetsprövning som nödvändigtvis inte omfattar sådana överväganden som kan hänföras till det utrymme för skönsmässig bedömning som kommissionen endast har när den i ett enskilt fall tillämpar artikel 107.3 a FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkterna 78 och 79).
- 69 Oavsett vad som anförs ovan har sökanden dessutom inte visat att rättspraxis avseende artikel 107.3 a FEUF innebär att primärrätten som sådan ställer krav på att ett kriterium om undvikande av överkapacitet på den aktuella marknaden ska beaktas. Tribunalen erinrar om att denna undantagsbestämmelse inte kräver att stödet inte får snedvrída eller hota att snedvrída konkurrensen, vilket endast utgör ett kriterium för stödbegreppet i artikel 107.1 FEUF. Tvärtom är det en nödvändig förutsättning för att artikel 107.3 a FEUF eller en gruppundantagsförordning i vilken preciseras dess räckvidd i sekundärrätten ska vara tillämplig att den aktuella åtgärden uppfyller samtliga villkor för stödbegreppet, däribland villkoret om snedvrídning av konkurrensen, utan att åtgärdens

konkurrensbegränsande verkan ska behöva prövas på nytt, till exempel med avseende på uppkomsten av överkapacitet på den aktuella marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 93 och 94, och dom av den 20 juni 2019, a Koppo hostel and hotel Berlin/kommissionen, T-578/17, ej publicerad, EU:T:2019:437, punkt 123). När det gäller artikel 107.3 a FEUF är det, i motsats till artikel 107.3 c FEUF, inte ens nödvändigt att kontrollera huruvida villkoren för handeln påverkas i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

- 70 Den rättspraxis som sökanden har åberopat rör däremot uteslutande tolkningen och genomförandet av de förhållningsregler som kommissionen fastställt för egen del, inte räckvidden av primärrätten, som sådana förhållningsregler emellertid måste vara förenliga med och som enligt domstolen inte får leda till att kommissionen helt avhänder sig sitt utrymme till skönmässig bedömning enligt artikel 107.3 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 mars 2016, Grekland/kommissionen, C-431/14 P, EU:C:2016:145, punkterna 71 och 72, av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl., C-526/14, EU:C:2016:570, punkt 41, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 83). Utanför tillämpningsområdet för en gruppundantagsförordning har unionsdomstolen vidare endast prövat huruvida kommissionen gjort sig skyldig till en felaktig tillämpning av de förhållningsregler som uttryckligen avsåg problemet med överkapacitet och huruvida kommissionen därmed hade gjort en uppenbart oriktig bedömning i det avseendet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 januari 1997, Spanien/kommissionen, C-169/95, EU:C:1997:10, punkt 22, och dom av den 9 september 2009, Holland Malt/kommissionen, T-369/06, EU:T:2009:319, punkt 136). I detta sammanhang gjorde unionsdomstolen emellertid inte, som sökanden har påstått, någon granskning av huruvida vissa kriterier i sådana förhållningsregler härrörde direkt från krav i primärrätten som sådan eller någon bedömning av den rättsliga räckvidden eller lagenligheten av en gruppundantagsförordning mot bakgrund av primärrätten.
- 71 Tribunalen erinrar vidare om den fasta rättspraxis enligt vilken kommissionen vid utövandet av sitt stora utrymme för skönmässig bedömning enligt artikel 107.3 FEUF får anta förhållningsregler för att fastställa kriterier som ska utgöra grunden för att bedöma om stödåtgärder som planeras av medlemsstaterna är förenliga med den inre marknaden. Kommissionen begränsar själv, genom att anta förhållningsregler och offentliggöra dessa och genom att tillkännage att den fortsättningsvis ska tillämpa dem på de fall som omfattas av dem, utrymmet för sin skönmässiga bedömning och riskerar, om den frångår dessa regler, att dömas för att ha åsidosatt allmänna rättsprinciper såsom likabehandlingsprincipen eller principen om skydd för berättigade förväntningar (se dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkterna 81 och 82 och där angiven rättspraxis). Kommissionen är visserligen bunden av sådana regler, men enbart i den mån de inte leder till en oriktig tillämpning av fördraget, eftersom nämnda regler inte får ges en tolkning som innebär att räckvidden av artiklarna 107 och 108 FEUF inskränks eller som går emot syftena med nämnda artiklar (se dom av den 11 september 2008, Tyskland m.fl./Kronofrance, C-75/05 P och C-80/05 P, EU:C:2008:482, punkt 65 och där angiven rättspraxis).
- 72 Dessa överväganden gäller i tillämpliga delar för bestämmelserna i en gruppundantagsförordning som även utgör resultatet av att kommissionen i förväg har utövat sina befogenheter enligt artikel 107.3 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 mars 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punkterna 65 och 102, och dom av den 29 juli 2019, Bayerische Motoren Werke och Freistaat Sachsen/kommissionen, C-654/17 P, EU:C:2019:634, punkt 135), men som, till skillnad från uppföranderegler, är rättsligt bindande och direkt tillämplig i medlemsstaternas nationella rättsordningar enligt artikel 288 andra stycket FEUF. Dess bestämmelser får nämligen en begränsande effekt med avseende på kommissionen, i och med att de preciserar kriterierna för stöd som i kraft av själva sakförhållandet ska anses vara undantaget enligt artikel 107.3 FEUF, varvid sådant stöd visserligen är undantaget anmälningskyldigheten och kommissionens kontroll, men på villkor att dessa kriterier är förenliga med överordnade rättsregler, däribland artiklarna 107 och 108 FEUF. Räckvidden av rättsligt bindande och direkt tillämpliga bestämmelser i en gruppundantagsförordning

får vidare i princip inte relativiseras genom förhållningsregler. Detta är i synnerhet inte möjligt på grund av att förhållningsregler aldrig är rättsligt bindande för medlemsstaterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl., C-526/14, EU:C:2016:570, punkt 44) och på grund av att de är avsedda att vägleda kommissionen och begränsa dess utövande av sitt utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpningen av artikel 107.3 FEUF inom ramen för ett förfarande enligt artikel 108.2 FEUF och således utanför tillämpningsområdet för en gruppundantagsförordning.

- 73 Sådana förhållningsregler som kommissionen har antagit med stöd av sin behörighet att organisera sina förfaranden i fråga om statligt stöd får följaktligen inte avvika från överordnade rättsregler, däribland gruppundantagsförordningar. Oavsett dessa förhållningsreglers räckvidd är de således inte i sig ägnade att relativisera räckvidden av de villkor för undantag som föreskrivs i sådana förordningar.
- 74 Tribunalen konstaterar vidare att artikel 14 i förordning nr 651/2014, som är tillämplig i det nu aktuella fallet, inte innehåller någon hänvisning till riktlinjerna för regionalstöd, däribland punkt 114 i dessa riktlinjer angående de konkurrensbegränsande effekterna av en kapacitetsökning till följd av ett statligt stöd. Artikeln skiljer sig i detta avseende tydligt från artikel 15.1 i samma förordning vilken avser statligt driftstöd och där punkt 161 i riktlinjerna anges uttryckligen. Det var således inte kommissionens avsikt att villkoren för regionalt investeringsstöds förenlighet med fördraget skulle vara beroende av förhållningsreglerna i dessa riktlinjer. I motsats till vad sökanden har gjort gällande var således varken de nationella myndigheterna eller kommissionen skyldiga att beakta dessa vid tolkningen och tillämpningen av artikel 14 i förordningen.
- 75 Denna bedömning påverkas slutligen inte av sökandens argument avseende proportionalitetsprincipen och dess näringsfrihet. Tribunalen behöver i detta avseende bara konstatera att sökanden inte enligt artikel 277 FEUF har framhållit att artikel 14 i förordning nr 651/2014 kan vara rättsstridig mot bakgrund av dessa överordnade rättsregler, eller åtminstone förklarat på vilket sätt nämnda förordning, trots dess tydliga och uttömmande lydelse, skulle kunna tolkas i överensstämmelse med dessa regler med den följden att en eventuell uppkomst av överkapacitet på den aktuella marknaden ska beaktas.
- 76 Följaktligen ska talan inte bifallas såvitt avser den andra grundens första del.

Den andra grundens andra del: Åsidosättande av artikel 109 FEUF, jämförd med artikel 58.1 och artikel 6.3 a i förordning nr 651/2014

– Den första anmärkningen: Felaktig kvalificering av det stödmottagande företaget som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag

- 77 Genom den andra grundens andra del har sökanden i den första anmärkningen gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till en oriktig bedömning eller en felaktig rättstillämpning vid tillämpningen av artikel 6.3 a i förordning nr 651/2014, huvudsakligen av det skälet att det aktuella stödet i själva verket utgör ett stöd för särskilda ändamål som beviljats ett stort företag. Kommissionen åsidosatte denna bestämmelse genom att felaktigt godta och inte kontrollera de slovakiska myndigheternas kvalificering av det stödmottagande företaget som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag i den mening som avses i artikel 2.1 i bilaga I till samma förordning. Bolaget borde, med hänsyn till den anknytning i bolags- och kontrollhänseende som kännetecknade detta företags situation före och efter det att bolaget P hade överlätit sina aktier till bolaget N, ha kvalificerats som ett stort företag enligt artikel 3, och i varje fall enligt artikel 4.2 i nämnda bilaga. Bland annat utredde kommissionen inte tillräckligt kopplingarna mellan, å ena sidan, bolaget P och, å andra sidan, en familj och andra bolag som medlemmarna i denna familj ledde eller kontrollerade, och inte heller situationen för den främsta aktieägaren i bolaget N efter den 7 augusti 2013, däribland vederbörandes kopplingar till andra bolag. Av dessa skäl misstog sig kommissionen vid tillämpningen av de kriterier som reglerar stöd för särskilda ändamål som beviljas stora företag i den mening som

avses i artikel 6.3 a i nämnda förordning och borde, i avsaknad av en omsorgsfull och fullständig undersökning i dessa avseenden, ha tvekat i fråga om stödets förenlighet med den inre marknaden. Sökanden har i sitt svar på tribunalens skriftliga frågor angett att kommissionen i varje fall, för att kunna kvalificera det aktuella företaget som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag, borde ha undersökt huruvida villkoren i artikel 4.2 i denna bilaga var uppfyllda. I motiveringen i det angripna beslutet finns det inga spår av någon sådan undersökning, i strid med kraven i artikel 296 andra stycket FEUF.

- 78 Kommissionen har genmält att det stödmottagande företaget, till följd av ett avtal om överlåtelse av 100 procent av aktierna i detta företag, vilket ingicks mellan bolagen P och N den 31 december 2012 och registrerades i det slovakiska handelsregistret den 7 augusti 2013, vid tidpunkten för beviljandet av det aktuella stödet, det vill säga den 7 november 2013, var ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag vars enda ägare var bolaget N. Argumentet att vissa fysiska personer kontrollerade bolaget P är således verkningslöst, eftersom det sistnämnda bolaget och företaget i fråga inte var anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 tredje stycket i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 2003, s. 36) (nedan kallad rekommendationen om små och medelstora företag), förrän bolaget N förvärvade aktierna. Det fanns i varje fall inga skäl att betvivla de slovakiska myndigheternas uppgifter om att bolaget P och dess anknutna företag inte hade fler än 120 anställda år 2010 och 2011 och att omsättningen på 50 miljoner euro eller en årlig balansomslutning på 43 miljoner euro inte överskridits. Från och med den 9 juli 2011 uppfyllde dessutom inte företagens andelar i andra företag kriterierna i artikel 3.2 och 3.3 i bilaga I till förordning nr 651/2014. Argumentet att en familj fortsatte att ha ett avgörande inflytande över bolaget P är verkningslöst, eftersom detta bolag vid tidpunkten för beviljandet av stödet i fråga inte längre ägde aktier i företaget i fråga. Kommissionen menar att argumentet avseende tidsfristen på två år i artikel 4.2 i nämnda bilaga också var verkningslöst, eftersom bolaget P inte kunde kvalificeras som ett stort företag under den aktuella perioden.
- 79 Kommissionen har angett att det stödmottagande företaget och bolaget N inte var anknutna till andra företag via vissa fysiska personer, i den mening som avses i artikel 3.3 fjärde stycket i bilaga I till förordning nr 651/2014. Det stödmottagande företags verkställande direktör hade visserligen flera uppdrag i olika företag under perioden 1 mars–28 december 2012 och dess vice direktör sedan den 28 december 2012. Med undantag av ett hyresavtal som ingåtts med bolaget EF var dock inget av dessa företag aktivt på samma marknad som det stödmottagande företaget eller på en angränsande marknad. Enligt tillgängliga uppgifter i det slovakiska företagsregistret är bolaget L verksamt inom flera branscher i näringslivet. Kartan över fyndigheten i Borský Peter som lagts fram av sökanden är inte tillräckligt detaljerad och har inget bevisvärde i fråga om eventuella anknytningar mellan det sistnämnda bolaget och det stödmottagande företaget. Kommissionen har hävdats att den inte förfogar över några indicier på att denna verkställande direktör har haft ett bestämmande inflytande eller en ägarställning i bolaget L, och inte heller att det stödmottagande företaget eller bolaget N har agerat i samförstånd med bolaget L i en sådan utsträckning att de inte kunde betraktas som sinsemellan ekonomiskt oberoende företag.
- 80 Kommissionen har dragit slutsatsen att det stödmottagande företaget uppfyllde samtliga villkor för att kvalificeras som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag då det aktuella stödet beviljades. För att visa på stödets stimulansseffekt i den mening som avses i artikel 6.2 i förordning nr 651/2014, var det således tillräckligt att styrka att stödansökan hade lämnats in innan investeringsprojektet påbörjades.
- 81 Tribunalen erinrar först om att parterna, i enlighet med vad som nedtecknats i förhandlingsprotokollet, anser att frågan om det stödmottagande företaget då det aktuella stödet beviljades utgjorde ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag i den mening som avses i bilaga I till förordning nr 651/2014, vars lydelse motsvarar lydelsen i bilagan till rekommendationen om små och medelstora företag, är en rättsfråga som är underställd tribunalens kontroll och som är avgörande för lösningen

av den nu aktuella tvisten. Kommissionen har i detta avseende angett att stödnivån uttryckt i bruttobidragsekvivalent, såsom framgår av punkt 57 b i det angripna beslutet, enligt artikel 14.12 i nämnda förordning inte får överskrida den högsta tillåtna stödnivån som fastställts i en regionalstödslista som är i kraft vid den tidpunkt då stödet beviljas i det berörda området, vilket inte har bestritts av sökanden. I det aktuella fallet är detta den slovakiska regionalstödslistan för perioden 2007–2013, där det anges att bruttobidragsekvivalenten inte får överskrida 40 procent för stora företag. Enligt samma punkt skulle den högsta tillåtna bruttobidragsekvivalenten, i enlighet med artikel 14.2 i denna förordning, jämförd med stödområdesdefinitionen i artikel 2 i samma förordning, enligt den slovakiska listan över regionalstöd för perioden 2014–2020 iaktas, det vill säga 25 procent till stora, 35 procent till medelstora och 45 procent till små företag.

- 82 Beträffande innehållet i det angripna beslutet framhåller tribunalen att sökandens anmärkning sammanfattas kortfattat i punkt 24 i nämnda beslut, med angivande av de påstådda kopplingarna mellan, å ena sidan, det stödmottagande företaget och, å andra sidan, bolaget P och dess ägare eller ledare. I punkterna 38 och 39 i beslutet redogörs för uppgifter som lämnats av de slovakiska myndigheterna angående bolagsanknytningar som påverkade situationen för nämnda företag då det aktuella stödet beviljades, när 100 procent av aktierna i företaget innehades av bolaget N, vilket i sig kontrollerades av två fysiska personer som innehade 99,94 procent respektive 0,06 procent, varav den förstnämnda personen var verkställande direktör i detta företag.
- 83 Punkterna 38 och 39 i det angripna beslutet innehåller emellertid inga uppgifter om någon anknytning i bolags- och kontrollhänseende mellan det stödmottagande företaget och i synnerhet bolaget P och aktieägare och ledning i detta bolag, som var föregångaren till bolaget N. Detta motsvarar innehållet i de slovakiska myndigheternas yttrande, vilket lades fram genom skrivelse av den 13 maj 2016, som svar på kommissionens begäran om upplysningar. I detta yttrande gjorde de slovakiska myndigheterna gällande att sökandens påståenden var verkningslösa på grund av att bolaget P då det aktuella stödet beviljades inte hade några anknytningar i bolags- och kontrollhänseende, i den mening som avses i artikel 3 i bilaga I till förordning nr 651/2014, vare sig till det stödmottagande företaget eller till bolaget N. När det gäller situationen för bolaget P anförde de slovakiska myndigheterna endast att aktieägarstrukturen i detta bolag var obekant för dem, eftersom sådana uppgifter inte var allmänt tillgängliga. Enligt dessa myndigheters utsago var vice ordföranden i det stödmottagande företags styrelse till och med den 14 mars 2012 varken aktieägare eller ledamot i något annat bolag i Slovakien under perioden 14 mars–31 december 2012.
- 84 Dessa uppgifter visar, tillsammans med de argument som kommissionen fört fram under förfarandet, bland annat som svar på tribunalens skriftliga frågor (se ovan punkterna 78–80), att kommissionen nöjde sig med detta yttrande från de slovakiska myndigheterna om det stödmottagande företags situation, såsom den såg ut före överlåtelsen av aktierna till bolaget N, det vill säga när det fortfarande kontrollerades av bolaget P. Denna bedömning styrks av de skäl som anges i punkt 57 d i det angripna beslutet, där kommissionen tog ställning till sökandens anmärkning med beaktande av de slovakiska myndigheternas yttrande. Där framhålls att kommissionen menar att nämnda myndigheter har styrkt att det stödmottagande företaget utgjorde ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag då det aktuella stödet beviljades, vilket enligt tillämplig slovakisk rätt skedde den 7 november 2013. Kommissionen fann att det inte fanns någon anknytning mellan det stödmottagande företaget och bolaget N, i den mening som avses med begreppen partnerföretag eller anknutna företag enligt definitionerna i artikel 3.2 och 3.3 första till tredje styckena i bilagan till rekommendationen om små och medelstora företag, vilka har samma lydelse som artikel 3.2 och 3.3 i bilaga I till förordning nr 651/2014. Kommissionen anser också, med hänsyn till rättspraxis och kommissionens egen beslutspraxis, att kriteriet om anknutna företag via en fysisk person eller en grupp av fysiska personer i samverkan inte är uppfyllt i det aktuella fallet, förutsatt att åtminstone en del av deras verksamhet bedrivs på samma eller angränsande marknader, i den mening som avses i artikel 3.3 fjärde och femte styckena i bilagan till nämnda rekommendation, vilka har samma lydelse som artikel 3.3 fjärde och femte styckena i bilaga I till nämnda förordning. Det saknas bevis för betydande kommersiella kopplingar, till exempel i form av försäljnings- eller köpeavtal, gemensamma leverantörer eller andra

kommersiella intressen mellan, å ena sidan, det stödmottagande företaget och, å andra sidan, bolaget N och dess huvudaktieägare, och därför kan nämnda företag och nämnda bolag inte anses ha varit anknutna företag då det aktuella stödet beviljades. Av detta har kommissionen, liksom de slovakiska myndigheterna, dragit slutsatsen att detta företag, tillsammans med bolaget N, utgör ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag. Till stöd för denna slutsats omfattar det angripna beslutet en tabell över det sammanlagda antalet anställda, den sammanlagda omsättningen och de årliga sammanlagda resultaten för det stödmottagande företaget och bolaget N under åren 2010–2015.

- 85 Tribunalen erinrar i detta avseende om att det visserligen inte längre fanns någon faktisk strukturell anknytning mellan det stödmottagande företaget och bolaget P, som hade överlåtit alla sina andelar i nämnda bolag till bolaget N då stödet beviljades, den 7 november 2013. Som kommissionen har gjort gällande ska den ”dag då stödet beviljas” i artikel 2.28 i förordning nr 651/2014 i enlighet med rättspraxis definieras som den dag då stödmottagaren får laglig rätt till stödet enligt tillämplig nationell lagstiftning (dom av den 21 mars 2013, *Magdeburger Mühlenwerke*, C-129/12, EU:C:2013:200, punkt 40, och dom av den 6 juli 2017, *Nerea*, C-245/16, EU:C:2017:521, punkterna 32 och 33). Såsom framgår av punkterna 45–47 i det angripna beslutet trädde nämligen det bidragsavtal som ingåtts mellan Slovakiska innovations- och energibyrån och det stödmottagande företaget den 29 oktober 2013, inte i kraft, enligt tillämplig slovakisk civillagstiftning, förrän den 7 november 2013, det vill säga en dag efter dess offentliggörande i det slovakiska centrala avtalsregistret. Därmed var kommissionen i det aktuella fallet skyldig att bedöma huruvida de slovakiska myndigheterna hade gjort en riktig bedömning i frågan om huruvidadett stödmottagande företaget den 7 november 2013, då det enbart kontrollerades av bolaget N, utgjorde ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag.
- 86 Trots att det var den 7 november 2013 som var det relevanta datumet för att bedöma det stödmottagande företags ställning som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag, kunde emellertid de indicier som sökanden lagt fram avseende kopplingarna mellan det stödmottagande företaget och bolaget P, bolaget N:s rättsliga företrädare, föranleda kommissionen att anse att det fanns tveksamheter, i den mening som avses i artikel 4.4 i förordning 2015/1589, i frågan om det stödmottagande företaget skulle betraktas som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag i den mening som avses i bilaga I till förordning nr 651/2014 och, följaktligen, huruvida det rörde sig om ett olagligt stöd som var oförenligt med den inre marknaden.
- 87 Sökanden har i detta avseende grund för att åberopa artikel 4 i bilaga I till förordning nr 651/2014, med rubriken ”Uppgifter som behövs för att beräkna personalstyrkan och de finansiella beloppen samt referensperiod”, vars lydelse är identisk med lydelsen i artikel 4 i bilagan till rekommendationen om små och medelstora företag. I punkterna 1 och 2 i denna artikel föreskrivs följande:
- ”1. Uppgifterna för beräkning av personalstyrkan och de finansiella beloppen ska hämtas från det senast godkända räkenskapsåret och beräknas på årsbasis. De beaktas från och med att räkenskaperna har godkänts. Omsättningen ska beräknas exklusive mervärdesskatt och andra indirekta skatter.
2. Om uppgifterna om ett företag beräknade på årsbasis vid datum för bokslut överstiger eller understiger de trösklar som anges i artikel 2 för personalstyrkan eller för de finansiella beloppen, erhåller eller förlorar företaget sin status av medelstort företag, litet företag eller mikroföretag först om detta inträffar under två på varandra följande år.”
- 88 I artikel 4 i bilaga I till förordning nr 651/2014 anges hur beräkningen ska gå till, utifrån det senast godkända räkenskapsåret och på årsbasis. Beräkningsmetoden är avsedd att fastställa huruvida tre kriterier är uppfyllda för att ett företag ska utgöra ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag, såsom avses i artikel 2.1 i nämnda bilaga, nämligen att företaget sysselsätter färre än 250 personer, att dess årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro och att dess balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år. Parterna har inte bestritt att denna beräkning, för det fall det rör sig om anknutna företag i den mening som avses i artikel 3.3 i denna bilaga, ska omfatta relevanta

uppgifter för alla dessa företag. Således innehåller punkt 57 d i det angripna beslutet en tabell där kommissionen i enlighet med detta krav redovisar kombinerade uppgifter för det stödmottagande företaget och bolaget N angående de tre kumulativa kriterier för ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag som avses i artikel 2.1 i samma bilaga för åren 2010–2015.

- 89 Vid förhandlingen bestred kommissionen emellertid, genom att åberopa sidan 14 i "Användarhandledning om definitionen av SMF-företag" som offentliggjordes år 2015 av Europeiska unionens publikationsbyrå, att artikel 4.2 i bilaga I till förordning nr 651/2014 är tillämplig på ett ägarbyte i ett företag, som det ägarbyte som i det nu aktuella fallet ägde rum mellan bolagen P och N med avseende på det stödmottagande företaget. I denna handledning anges bland annat att den likvärdiga regeln i bilagan till rekommendationen om små och medelstora företag "inte ska tillämpas i sådana fall där företag som överskrider gränserna för SMF-företag på grund av ändringar av aktieinnehavet till följd av en sammanslagning eller ett förvärv" och att sådana företag "ska värderas utifrån sin ägarstruktur vid tidpunkten för transaktionen, inte vid utgången av det senaste räkenskapsåret". Detta konstaterande följs av en hänvisning till punkt 1.1.3.1., punkt 6 e i kommissionens beslut 2012/838/EU, Euratom av den 18 december 2012 om antagande av regler för konsekvent kontroll av deltagarna i indirekta åtgärder med avseende på deras existens, rättsliga status samt operationella och ekonomiska kapacitet, när det gäller indirekta åtgärder som får stöd i form av ett bidrag inom Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration och Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning och utbildning på kärnenergiområdet (EUT L 359, 2012, s. 45), där det i själva verket anges följande: "Denna regel gäller inte om ett litet eller medelstort företag eller ett mikroföretag slås samman eller förvärvas av en större grupp; i sådana fall ska små och medelstora företag samt mikroföretag förlora sin status omedelbart från och med transaktionsdagen."
- 90 Det är i detta avseende tillräckligt att framhålla att "Användarhandledning om definitionen av SMF-företag", vilken för övrigt inte omnämns i det angripna beslutet, inte utgör någon rättsligt bindande text som kan medge undantag från eller begränsa räckvidden av den bindande regeln i artikel 4.2 i bilaga I till förordning nr 651/2014. På sidan 2 i användarhandledningen finns också en "ansvarsfriskrivning", där det anges att handledningen "syftar till att ge företagare och andra berörda parter allmänna riktlinjer för tillämpningen av definitionen av SMF-företag", men att den "saknar rättsverkan och inte förbinder kommissionen på något vis", eftersom rekommendationen om små och medelstora företag "är den enda tillförlitliga källan när det gäller att fastställa villkoren för klassificeringen som SMF-företag". Hänvisningen till punkt 1.1.3.1 punkt 6 e i beslut 2012/838 påverkar inte denna bedömning, eftersom bestämmelsen, vars tillämpningsområde är begränsat till forskning och utbildning inom kärnenergiområdet, inte är tillämplig i det nu aktuella fallet. Kommissionens argument i detta avseende kan således inte godtas.
- 91 Därmed var kommissionen skyldig att tillämpa artikel 4.2 i bilaga I till förordning nr 651/2014 i det nu aktuella fallet.
- 92 Det framgår emellertid vare sig av de slovakiska myndigheternas yttrande, som förts till handlingarna i målet, eller av det angripna beslutet eller av kommissionens inlagor under rättegången, inte heller på en exakt skriftlig fråga från tribunalen i detta avseende, vilket godkänt räkenskapsår som de slovakiska myndigheterna i det nu aktuella fallet beaktade för att på årsbasis göra beräkningen enligt artikel 2.1 i förordning nr 651/2014, jämförd med artikel 3.3 och artikel 4.2 i bilaga I till nämnda förordning. I redovisningen av de kombinerade uppgifterna för det stödmottagande företaget och bolaget N för åren 2010–2012 i det angripna beslutet tas ingen hänsyn till den omständigheten att det stödmottagande företaget under denna period och en betydande del av år 2013 kontrollerades av bolaget P, vars uppgifter inte har beaktats. Då det aktuella stödet beviljades, den 7 november 2013, var det år 2012 som var det senaste godkända räkenskapsåret, för vilket en beräkning på årsbasis skulle göras. Under det året kontrollerades det stödmottagande företaget under alla omständigheter

uteslutande av bolaget P, inte av bolaget N. Kommissionen har för övrigt, i sitt svar på tribunalens skriftliga frågor, bekräftat att år 2012 är relevant med avseende på tillämpningen av artikel 4.1 i denna bilaga.

- 93 Även under förutsättning att hänsyn ska tas till år 2013 för detta ändamål, har sökanden fog för sitt påpekande att det stödmottagande företags balansomslutning måste ha omfattat uppgifter som härrörde från perioden under vilken aktierna i företaget fortfarande innehades av bolaget P, eftersom ägarbytet inte fördes in i det slovakiska handelsregistret förrän den 7 augusti 2013 (se punkt 57 d tredje stycket i det angripna beslutet). I så fall var det inte tillräckligt, för att uppfylla kraven i artikel 2.1 i förordning nr 651/2014, jämförd med artikel 4.1 och 4.2 i bilaga I till nämnda förordning, och på ett korrekt sätt avgöra huruvida det stödmottagande företaget utgjorde ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag då det aktuella stödet beviljades, att beakta uppgifter från det förvärvande moderbolaget, i egenskap av anknutet företag till det stödmottagande företaget som tog kontroll över företaget under det relevanta räkenskapsåret. Det var även nödvändigt att ta hänsyn till uppgifter från det överlåtande moderbolaget, under vars kontroll företaget utförde en betydande del av sin ekonomiska verksamhet under samma räkenskapsår. Alla andra tolkningar skulle nämligen strida mot andemeningen i artikel 4.2 i nämnda bilaga, vilken syftar till att se till att stödet verkligen tilldelas ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag och att definitionen av ett mikroföretag eller ett litet eller stort företag inte kringgås av rent formella skäl (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, punkt 33 och där angiven rättspraxis).
- 94 Av detta följer att såväl de slovakiska myndigheterna som kommissionen i det nu aktuella fallet var skyldiga dels att noggrant fastställa relevantt godkänt räkenskapsår och relevantt år för en gemensam beräkning av uppgifterna för vart och ett av de anknutna företagen i den mening som avses i artikel 2.1 i förordning nr 651/2014, jämförd med artikel 3.3 och artikel 4.2 i bilaga I till nämnda förordning, dels att närmare ange vilket eller vilka bolag som skulle beaktas för detta ändamål. På denna grund var de även skyldiga att bedöma huruvida de relevanta tröskelvärdena för klassificeringen av det stödmottagande företaget som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag enligt artikel 4.2 i nämnda bilaga hade överskridits under två på varandra följande räkenskapsår.
- 95 I det angripna beslutet anges emellertid, såsom framhålls ovan i punkterna 83 och 84, ingenting i detta avseende, vilket bekräftar att undersökningen och granskningen av de relevanta omständigheterna var bristfällig i det nu aktuella fallet. Kommissionens bristfälliga omsorg vid undersökningen av situationen för bolagen P och N och för deras ledning bekräftas av de uppgifter som förts in i handlingarna i målet och kan inte motiveras med argumentet att kommissionen inte ansåg att stödet föranledde tveksamheter i den mening som avses i artikel 4.4 i förordning 2015/1589 utan kunde förlita sig på de uppgifter som lagts fram av de slovakiska myndigheterna, eftersom dessa var skyldiga att samarbeta lojalt enligt artikel 4.3 FEU.
- 96 Det framgår för det första av bilagorna A.21 och A.22 till ansökan att det stödmottagande företags och bolaget P:s ledning och styrelse under åren 2012 och 2013 delvis och tillfälligt bestod av medlemmar i en och samma familj av vilka en ingick i båda ledningarna. Kommissionen förlitade sig i detta avseende, trots de indicier som lagts fram av sökanden under det administrativa förfarande angående företagskoncerner som leddes av denna familj i Slovakien och utan att företa någon ytterligare undersökning angående detta, till de vaga påståendena från de slovakiska myndigheterna enligt vilka aktieägarstrukturen i bolaget P var okänd, eftersom sådana uppgifter inte var offentligt tillgängliga och denna person, som var medlem av nämnda familj, inte hade varit vare sig aktieägare eller ledamot i något annat bolag i Slovakien under perioden 14 mars–31 december 2012. Dessa omständigheter har i varje fall, såsom framhålls ovan i punkt 83, varken redovisats eller bedömts i det angripna beslutet. Slutligen var kommissionens kortfattade ställningstagande om bolaget P:s situation, i skrivelsen av den 9 juli 2015, inte tillräckligt för att skingra tvivlen i detta avseende och som skäl ange att sökanden hade tillräcklig kännedom om de omständigheter som fått kommissionen att beteckna även detta bolag som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag.

- 97 När det för det andra gäller bolaget N:s situation, och i synnerhet situationen för dess huvudaktieägare, konstaterade kommissionen bara vagt, trots den bevisning som sökanden lade fram under det administrativa förfarandet, genom att förlita sig på de upplysningar som lämnats av de slovakiska myndigheterna, i punkt 57 d, sidan 16 sjuttonde stycket i det angripna beslutet, att ”merparten av de företag i vilka [nämnda aktieägare] hade en ledande ställning inte var verksamma på samma marknad som [det stödmottagande företaget]”. Kommissionen undersökte emellertid inte närmare huruvida bolaget L, i vilket denna aktieägare var styrelseordförande, verkligen var aktivt på samma eller på en angränsande marknad, i den mening som avses i artikel 3.3 fjärde och femte styckena i bilaga I till förordning nr 651/2014, trots att det fanns betydande indicier för detta som föranledde tveksamheter, i synnerhet kartan över fyndigheten i Borský Peter där bolaget L:s namn tydligt har angetts som ägare till en sandtäkt nära sökandens och det stödmottagande företags sandtäkt.
- 98 Kommissionen borde följaktligen ha ansett att detta föranledde tveksamheter i den mening som avses i artikel 4.4 i förordning 2015/1589.
- 99 Talan ska således bifallas såvitt avser den första anmärkningen, utan att det är nödvändigt att pröva huruvida sökandens nya bevisuppgift avseende det stödmottagande företags balansräkningar mellan åren 2014 och 2018 kan tas upp till sakprövning (se ovan punkt 15).

– *Den andra anmärkningen: Beviljandet av det aktuella stödet på grundval av en stödordning*

- 100 Genom den andra anmärkningen i den andra grundens andra del har sökanden kritiserat kommissionen för att den inte kontrollerade huruvida det aktuella stödet motsvarade kriterierna i den aktuella stödordningen, inte minst kriteriet om investeringsprojektets innovativa karaktär. Sökanden har härigenom försökt visa att detta stöd i själva verket utgjorde ett stöd för särskilda ändamål som beviljas ett stort företag i den mening som avses i artikel 6.3 a i förordning nr 651/2014.
- 101 Kommissionen har i huvudsak genmält att den inte är behörig att förklara att åtgärder som uppfyller samtliga villkor i förordning nr 651/2014 är oförenliga med förordningen enbart av det skälet att dessa åtgärder eventuellt strider mot ytterligare kriterier i nationell rätt. Eftersom det aktuella stödets innovativa karaktär inte är ett krav enligt nämnda förordning, saknar den betydelse för bedömningen av stödets förenlighet.
- 102 Tribunalen konstaterar att sökanden inte kan vinna framgång med denna anmärkning, eftersom förordning nr 651/2014 inte innehåller någon bestämmelse som kräver att kommissionen ska kontrollera huruvida ett enskilt stöd har beviljats i enlighet med kriterierna i den berörda stödordningen, något som främst omfattas av de nationella myndigheternas och domstolarnas behörighet (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 6 juli 2017, Nerea, C-245/16, EU:C:2017:521, punkterna 35 och 37, och förslag till avgörande av generaladvokaten Campos Sánchez-Bordona i målet Nerea, C-245/16, EU:C:2017:271, punkterna 76–78). Något sådant krav föreskrivs inte vare sig i artikel 6.3 a i nämnda förordning, som sökanden anser borde ha tillämpats i det aktuella fallet på grund av att det stödmottagande företaget var ett stort företag, eller i artikel 14 i samma förordning.
- 103 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den andra anmärkningen i den andra grundens andra del.

Den andra grundens tredje del: Åsidosättande av artikel 108.2 FEUF jämförd med artikel 4.4 i förordning 2015/1589

- 104 Genom den andra grundens tredje del har sökanden gjort gällande att artikel 108.2 FEUF, jämförd med artikel 4.4 i förordning nr 2015/1589, har åsidosatts genom att kommissionen avstod från att inleda det formella granskningsförfarandet trots att kommissionen mötte betydande svårigheter under granskningen av det aktuella stödet.
- 105 Kommissionen anser sig inte ha mött några betydande svårigheter vad gäller det aktuella stödets förenlighet med den inre marknaden.
- 106 Tribunalen behöver i detta avseende bara konstatera att i och med att talan ska bifallas såvitt avser den första anmärkningen i den andra grundens andra del, avseende förekomsten av tveksamheter i den mening som avses i artikel 4.4 i förordning 2015/1589 (se ovan punkterna 81–99), vilket begrepp motsvarar begreppet betydande svårigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 februari 2008, BUPA m.fl./kommissionen, T-289/03, EU:T:2008:29, punkt 328), ska talan även bifallas såvitt avser den andra grundens tredje del.
- 107 Det angripna beslutet ska således ogiltigförklaras och talan ska bifallas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 108 Enligt artikel 134.1 i tribunalens rättegångsregler ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökanden har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet ska yrkandet bifallas.

Av dessa skäl meddelar

TRIBUNALEN (tredje avdelningen)

följande:

- 1) **Kommissionens beslut C(2017)5050 final av den 20 juli 2017 om investeringsstöd till förmån för den slovakiska kiselsandproducenten NAJPI a. s. (SA.38121 (2016/FC) – Slovakien) ogiltigförklaras.**
- 2) **Europeiska kommissionen förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.**

Collins

Kreuschitz

Steinfatt

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 9 september 2020.

Underskrifter

Innehållsförteckning

Bakgrund	1
Förfarandet och parternas yrkanden	3
Rättslig bedömning	4
Grunderna för yrkandet om ogiltigförklaring	4
Upptagande till prövning	5
Prövning i sak	6
Den första grunden: Åsidosättande av artikel 15.1 i förordning 2015/1589, jämförd med artikel 4 i samma förordning	6
Den andra grundens första del: Åsidosättande av artikel 107.3 a FEUF	10
Den andra grundens andra del: Åsidosättande av artikel 109 FEUF, jämförd med artikel 58.1 och artikel 6.3 a i förordning nr 651/2014	13
– Den första anmärkningen: Felaktig kvalificering av det stödmottagande företaget som ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag	13
– Den andra anmärkningen: Beviljandet av det aktuella stödet på grundval av en stödordning	19
Den andra grundens tredje del: Åsidosättande av artikel 108.2 FEUF jämförd med artikel 4.4 i förordning 2015/1589	20
Rättegångskostnader	20